EUROOPAN PARLAMENTTI

2004 *2009*

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2007/0175(CNS)

19.10.2007

*****

MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön ja Moldovan tasavallan välillä (KOM(2007)0488 – C6-0339/2007 – 2007/0175(CNS))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Marian-Jean Marinescu

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

*	Kuulemismenettely *yksinkertainen enemmistö*
**I	Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
**II	Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***	Hyväksyntämenettely *parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia*
***I	Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
***II	Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi* *parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi*
***III	Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely) *yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi*

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään asiasta vastaavien yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asiasta vastaavat yksiköt.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT.....6

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta neuvoston päätökseksi lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan sopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön ja Moldovan tasavallan välillä
(KOM(2007)0488 – C6-0339/2007 – 2007/0175(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (KOM(2007)0488)[1],

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan 2 kohdan b alakohdan (i) ja (ii) luetelmakohdat ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

– ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan, jonka mukaisesti neuvosto on kuullut parlamenttia (C6-0339/2007),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 51 artiklan ja 83 artiklan 7 kohdan,

— ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja ulkoasioiden valiokunnan lausunnon (A6-0000/2007),

1. hyväksyy sopimuksen tekemisen;

2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Moldovan tasavallan hallituksille ja parlamenteille.

[1] Ei vielä julkaistu EUVL:ssä.

PERUSTELUT

Taustaa

Komissio neuvotteli neuvoston luvalla Moldovan tasavallan kanssa lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävien viisumien myöntämisen ja takaisinoton helpottamisesta 9. helmikuuta 2007 ja 17. huhtikuuta 2007 välisenä aikana. Sopimukset allekirjoitettiin 10. lokakuuta 2007, ja parlamenttia kuullaan nyt ehdotuksesta neuvoston päätökseksi näiden kahden sopimuksen tekemisestä. Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta ja sen esittelijä, jotka ovat tietoisia siitä, että sopimuksen on tärkeää tulla voimaan tammikuussa 2008, ovat sopineet työskentelevänsä nopeutetun aikataulun mukaisesti välttääkseen viivytykset ja mahdollistaakseen sopimusten tekemisen marraskuussa 2007.

Sopimuksen sisältö

Tämän sopimuksen tarkoituksena on helpottaa viisumien myöntämistä Moldovan tasavallan kansalaisille sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää 180 päivän kuluessa.

Helpottaminen tapahtuu muun muassa lyhentämällä viisumihakemusta koskevan päätöksenteon määräaikaa. Päätös viisumin myöntämisestä tai epäämisestä on periaatteessa tehtävä 10 kalenteripäivän kuluessa. Kiireellisissä tapauksissa päätös voidaan tehdä kahden työpäivän kuluessa tai nopeammin. Jos päätöksen tekemiseen kuitenkin tarvitaan lisätarkistuksia, määräaikaa voidaan pidentää 30 kalenteripäivään.

Lisäksi viisumista peritään Moldovan kansalaisilta vain 35 euron maksu tavanomaisen 60 euron maksun sijaan. Tämä alennettu maksu koskee sekä kerta- että toistuvaisviisumia. Lisäksi viisumimaksusta vapautetaan kokonaan tietyt henkilöryhmät: lähisukulaiset, hallituksen tehtävissä toimivat virkamiehet, opiskelijat, vammaiset, humanitaariset tapaukset, kulttuuri- ja koulutusvaihto-ohjelmien ja urheilu- tai kulttuuritapahtumien osanottajat, toimittajat, lapset, eläkeläiset jne.

Matkan tarkoitukseen liittyviä asiakirjoja koskevia vaatimuksia on yksinkertaistettu joidenkin henkilöryhmien osalta, kuten virallisten valtuuskuntien jäsenten, liikemiesten, toimittajien, tiede-, kulttuuri- ja urheilutapahtumien osanottajien, opiskelijoiden, vaihto-ohjelmien osanottajien, lähisukulaisten, kansalaisyhteiskunnan edustajien ja lääketieteellisistä syistä maahan tulevien henkilöiden. Näihin ryhmiin kuuluvilta henkilöiltä voidaan vaatia viisumin myöntämiseksi vain joitakin asiakirjoja. Esimerkiksi tieteen, kulttuurin tai taiteen alan toimintaan, mukaan lukien yliopistojen järjestämiin tai muihin vaihto-ohjelmiin, osallistuvat henkilöt tarvitsevat vain vastaanottavan organisaation kirjallisen kutsun.

Myös toistuvaisviisumin myöntämisedellytyksiä on helpotettu tiettyjen henkilöryhmien, kuten virallisten valtuuskuntien jäsenten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien, kohdalla.

Moldovan tasavallan kansalaiset, joilla on voimassa oleva diplomaattipassi, eivät myöskään tarvitse viisumia lyhytaikaista oleskelua varten.

Esittelijän huomioita

EU:n laajennuttua Romaniaan ja Bulgariaan Moldovan tasavallasta tuli EU:n välitön naapuri.

Viisumien myöntämisen helpottamista koskevan sopimuksen tekeminen tarjoaa EU:lle ja Moldovan tasavallalle tilaisuuden välttää uusien rajojen syntyminen EU:n ja sen naapurin välille. Se on rohkaiseva askel eteenpäin, kun ajatellaan Moldovan tasavallan pyrkimyksiä tulla osaksi Eurooppaa, ja edistää ystävällisiä suhteita, vakautta, turvallisuutta ja kansalaisten hyvinvointia.

Sopimus helpottaa ihmisten välisiä yhteyksiä, mikä on tärkeä edellytys taloudellisten, humanitaaristen, kulttuuristen, tieteeseen liittyvien ja muiden siteiden jatkuvalle kehittymiselle.

Se on myös askel eteenpäin siinä mielessä, että se rohkaisee Moldovan tasavaltaa syventämään yhteistyötä naapuriensa ja EU:n kanssa ja toteuttamaan uudistuksia, joita tarvitaan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla. Tässä yhteydessä on muistutettava useista ensisijaisista toimintatavoitteista:

– jatkuva ponnistelu toteuttamiskelpoisen ratkaisun löytämiseksi Transnistrian konfliktiin – rajan Transnistrian vastaisen sektorin valvonta samoin kuin tavaroiden ja ihmisten valvonta aiheuttavat edelleen huolta;
– tehokkaan, kokonaisvaltaisen valtionrajojen valvontajärjestelmän kehittäminen Moldovan rajan kaikilla sektoreilla – infrastruktuuri ja välineistö muodostavat edelleen haasteita;
– järjestäytyneen rikollisuuden, mukaan lukien ihmiskaupan, torjunnan vauhdittaminen – Moldovan tasavalta on ryhtynyt toimiin ihmiskaupan torjumiseksi (perustamalla Ihmiskaupan torjunnan keskuksen, ratifioimalla tärkeitä kansainvälisiä yleissopimuksia ja hyväksymällä lainsäädäntöä ja toimintasuunnitelmia), mutta kysymys aiheuttaa edelleen huolta;
– maahanmuuttovirtojen tehokkaan hallinnan varmistaminen;
– hallinnollisten ja oikeudellisten valmiuksien vahvistaminen.

Sopimus saattaa Moldovan tasavallan viisumien myöntämisen helpottamisen kannalta samankaltaiseen asemaan kuin Ukrainan ja Venäjän. Nämä kaksi maata ovat jo tehneet sopimukset viisumien myöntämisen helpottamisesta. Koska Moldovan laki sallii kaksoiskansalaisuuden, monilla moldovalaisilla on toinen passi, joko Venäjän, Ukrainan tai Romanian. Sopimus viisumien myöntämisen helpottamisesta Moldovan tasavallan kanssa estäisi tilanteen, jossa niillä Moldovan kansalaisilla, joilla on Venäjän tai Ukrainan passi, olisi suurempi matkustusvapaus kuin muilla. Näin ei myöskään rohkaistaisi moldovalaisia hakemaan Venäjän tai Ukrainan kansalaisuutta hyötyäkseen viisumien myöntämisen helpottamisesta.

Esittelijä suhtautuu myönteisesti Moldovan tasavallan päätökseen vapauttaa 1. tammikuuta 2007 alkaen EU:n kansalaiset viisumipakosta näiden matkustaessa Moldovan tasavaltaan. Myönteinen on myös Romanian päätös jatkaa viisumien myöntämistä maksutta Moldovan tasavallan kansalaisille.

Uudesta tilanteesta tiedottamiseksi Moldovan tasavallassa tarvitaan ehdottomasti tiedotuskampanjoita, jotta ihmiset voivat hyötyä uusista mahdollisuuksista. Lisäksi viisumipolitiikan muutosten pitäisi näkyä mahdollisimman pian unionin toimielinten verkkosivustoilla.

Esittelijä suhtautuu myönteisesti aloitteeseen perustaa Chisinauhun yhteinen viisumikeskus, joka avattiin huhtikuussa 2007, ja muistuttaa, että EU:n jäsenvaltioiden konsulaattien lukumäärän lisääminen Chisinaussa parantaisi Moldovan kansalaisten mahdollisuuksia saada viisumeita EU:hun. Koska myös Romaniaan matkustamiseen tarvittavilla viisumeilla on erittäin suuri kysyntä, Romanian viranomaiset ehdottivat kahden lisäkonsulaatin avaamista Cahuliin ja Baltiin Moldovan tasavallan koko alueen kattamiseksi ja moldovalaisten viisuminsaantimahdollisuuksien parantamiseksi entisestään. Esittelijä pahoittelee Moldovan viranomaisten yhteistyöhaluttomuutta tässä asiassa ja sitä, että Moldovan viranomaiset ovat kieltäytyneet antamasta lupaa näiden kahden lisäkonsulaatin avaamiseen.

Esittelijän suosituksia

1. Moldovan tasavallan kanssa tehdyissä sopimuksissa viitataan "moldovan" kieleen, virkkeessä "Tehty …ssa … päivänä …kuuta vuonna … kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, moldovan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen."

   Vaikka korostaakin jälleen tukevansa viisumien myöntämisen helpottamista ja takaisinottoa koskevien sopimusten tekemistä ja täytäntöönpanoa ja sitoutuvansa soveltamaan täysimääräisesti niiden määräyksiä, Romania painottaa, ettei sen osallistuminen kyseisiin sopimuksiin missään tapauksessa merkitse, että se tunnustaisi sen kielen nimen, johon viitataan "moldovana". Romania korostaa jälleen, että tosiasioiden ja tieteellisten todisteiden, mukaan lukien Moldovan tasavallan tiedeakatemian tulkinta (laadittu syyskuussa 1994), nojalla kielen oikea nimi on romania.[1]

   Esittelijä yhtyy täysin tähän Romanian valtuuskunnan pysyvien edustajien komiteassa (Coreper) antamaan viralliseen julistukseen ja muistuttaa, että Romanian viranomaiset ovat antaneet saman julistuksen myös *Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen pöytäkirjan Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen* osalta.[2]

   Esittelijä panee merkille, että kaikissa yhdeksässä Länsi-Balkanin maiden kanssa tehdyssä sopimuksessa komissio käytti neutraalimpaa sanamuotoa "Tehty …ssa … päivänä …kuuta vuonna … kahtena kappaleena sopimuspuolten kaikilla virallisilla

[1] Romanian virallinen julistus, joka liittyy EY:n ja Moldovan tasavallan välisten viisumi- ja takaisinottosopimusten loppumääräykseen ja sisällytettiin neuvoston pöytäkirjaan pysyvien edustajien komitean kokouksesta 5. lokakuuta 2007, neuvoston asiakirja 13021/1/07 REV 1.
[2] Neuvoston asiakirja 12489/07 ADD 1.

kielillä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen."

Hän pahoittelee, ettei tätä sanamuotoa käytetty Moldovan tasavallan kanssa tehtyjen sopimusten kohdalla, ja suosittelee tulevaisuudessa tällaisten neutraalien sanamuotojen käyttöä tämän kaltaisissa arkaluontoisissa yhteyksissä.

2. Esittelijä suosittelee näiden sopimusten täytäntöönpanoa valvovalle komitealle sekä Euroopan komissiolle, että ne määrittävät sopimusten täytäntöönpanon jälkeen kaikki näiden sopimusten asianmukaisen soveltamisen mahdolliset esteet, mitä konsulaatteihin ja rajanylityksiin tulee.

3. Esittelijä pahoittelee Euroopan parlamentin osallisuuden ja informoinnin riittämättömyyttä tällaisia sopimuksia koskevien neuvottelujen avaamisen ja itse neuvottelujen yhteydessä. Parlamentilla, joka edustaa välittömästi Euroopan kansalaisia, on olennainen rooli EU:n ulkoisen toiminnan vastuullisuuden ja demokraattisen valvonnan vahvistamisessa. LIBE-valiokunta odottaa Euroopan komission toimittavan parlamentille tietoa sopimusten täytäntöönpanon tuloksista, soveltaen toimielinten välisen rehdin yhteistyön periaatetta.